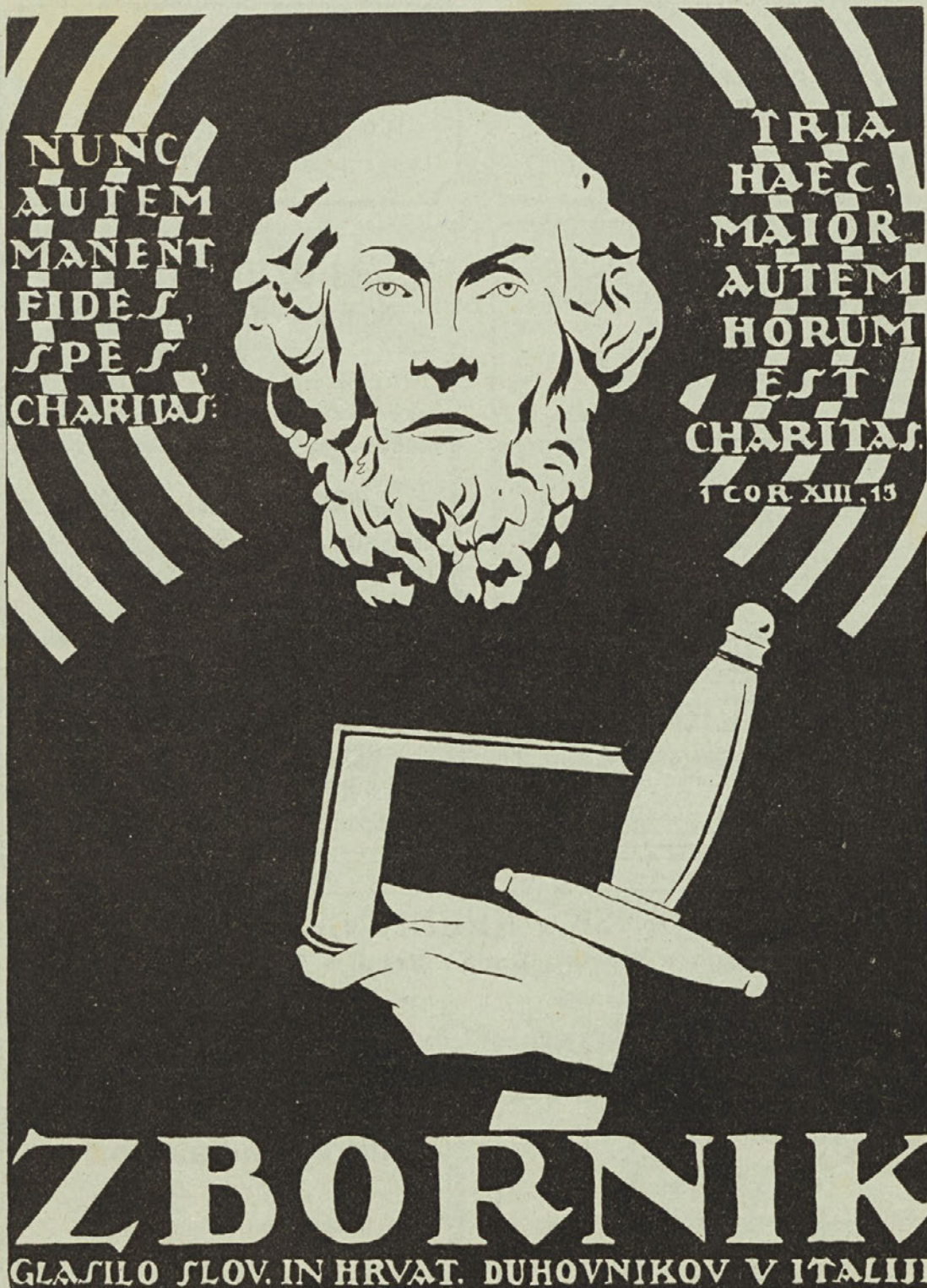

Ali si storil vse, da nabereš čim več
udov za **GORIŠKO MOHORJEVO
DRUŽBO?**

Kako boš v prihodnje več storil?

RESTAVRACIJA
PRI TREH KRONAH

v Gorici, Gosposka ulica.

Točna postrežba.

LUDVIK ZOTTER

Brivski in damski salon

TRAVNIK 17

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-spezialist
za ustne in zobne bolezni

Gorica, Travnik 5-II — Od 9-12 in 3-5

Anton Breščak

Gorica — Gosposka ulica šte. 14

Največja zaloga pohištva v deželi.

Lastna delavnica. Točna potrežba.

Andrej Fiegel

Restavracija in gostilna
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

Anton Koren nasl. - Gorica

najstarejša goriška tvrdka specializirana s
češkim porcelanom - šipami - emajlom in
stekleno posodo.

JOSIPINA PODGORNİK

RESTAVRACIJA (CENTRAL)

v GORICI, CORSO VERDI 32

Se priporoča p. t. rojakom. — — —

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Podružnica v Gorici, Corso Verdi - Trgovski dom

Brzjavni naslov: Ljubljanska banka.

Uradne ure od 8.15 do 12 in od 3 do 5.

Vrši vse bančne posle najkulantneje in najbolj točno!

Delniška glavica
25 milijonov din.

Reserva 15 milijonov
dinarjev.

JOSIP CULOT

Gorica - Raštelj 2

Velika zaloga igrač, cerkvenih predmetov,
galanterije ter športnih predmetov.

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

Ascetično zrno.

J. C.:

Pax!

Kako je lijepo proljetno jutro, kad se uz miris poljskoga cvijeća i uz veselo pjevanje ptica širi blaga tišina prema istoku, gdje se sunce pokazuje i baca svoje prve zlatne zrake! Ni grančica se nê miče niti se trava lelija, već sva narav čeka željno slatki zagrljaj svijetla! Tako biva i u našem srcu, kad u njemu vlada sklad između viših i nižih duševnih moći, kad vlada harmonija između zahtijeva tijela i potreba duše. Naći takvu osobu, u kojoj nema nesklada, nereda ni nemira — o kako je lijepo biti u njezinom društvu! Ta ljepota nas osvaja i začarava!

Ali što je ljepota? Sv. Augustin je zove »splendor ordinis«. Sjaj u svjetlosti, u bojama, čistoća glasova, točnost u linijama, jasnoća u idejama — eto nam ljepote! Ali da zadovolji i našu volju i naše srce ono je lijepo, što u mnoštvu sadržava jedinstvo, u različenosti skladnost, u obliku sjetilnom sjajnost ideje.

No sv. Augustin zove nešto drugo »tranquillitas ordinis« — to je mir. Dakle i mir ima u sebi neki dio ljepote, jer gdje nema reda, tu nema mira. Možemo li si zamisliti jednu državu, koja nije dobro organizirana, u kojoj nema pravoga auktoriteta, u kojoj ne vlada jedna jaka stranka, već se mnogobrojne stranke jedna proti drugoj bore — ukratko, može li država, u kojoj vlada nered, imati mira? Ne može.

Jedna takva država je i čovjek. I u njemu vlada ili mir ili nemir. Svjedoci smo svakdanji slatkih ili gorkih plodova našega duševnoga stanja. Istina je, da i fizično raspoloženje djeluje na pokoj duševni, ali glavno vrelo mira jest u našoj savjesti. Ako je mutan izvor, mutna je i voda, koja iz njega teče. Ali savjest je samo vaga naših čina, dok materijal njihov nije drugo, nego rezultanta iz

među razuma i strasti, između volje i mašte. Kako je dakle važno da uzdržimo savjest u ravnotežju! A to ne može biti bez borbe i bez boli, bez žrtava.

Kako se mir postizava, o tom ne ću da govorim, jer su o tom pune knjige i u ušima nam zuji, nego samo hoću da istaknem, kako je mir lijep i koristan. Svaki dan čitajući svetu misu molimo takodjer za mir: »Pax domini sit semper vobiscum« — »Dona nobis pacem« — što se odnosi na nas i na Crkvu, ali i u časoslovu svaki dan i često zazivljemo mir, kao nešto najbolje, što možemo imati i željeti. U šestom času molimo: »Confer salutem corporum, veramque pacem cordium.« To isto se pita i u sufragiju kod pohvala i večernje, a kod prime se često opetuje: »Pacem et veritatem diligite, ait Dominus omnipotens.« Mir se spominje u psalmu četvrtom kod pavečernje i u spjevu Simeonovu kao što i u »Benedictus«. Na koncu pojedinih časova moli se: »Dominus deus nobis suam pacem — Et vitam aeternam. Amen.« Iza svakoga časa pak želi se mir vjernim dušama.

Budući da nam Crkva neprestano stavlja pred oči i dozivlje mir, jasno je, da je mir tako potrebit kao ništa drugo. Mir je radost duha, veselje života, smisao rada. Gdje nema mira, tu nema ništa, jer je nemir negacija reda, negacija ljepote, istine i dobrote. Nemir duševni nije od Boga: »Non in commotione Dominus« (3 Reg 19, 11), jer je plod žalosti ili srdžbe, plod grijeha i opaćine. Uvijek i uvijek je vječna istina, da je grješnik u nemiru, u nezadovoljstvu, jer grižnja savjesti ne da se tako lako ugušiti. »Non est pax impiis, dicit Dominus« (Is 48, 22).

Zašto su nam djeca tako draga? Jer se na njihovu čelu zrcali nevisnost, vedrina, nepomućenost, mir. Mir je znak ljepote! Tko da ne oćuti krasne djetinske duše? Strast je smućuje, grijeh je ne muči. »Factus est in pace locus

ejus (Ps 75, 3).« I za to se k djetetu lako približimo, jer u njemu vlada mir, a mir svakoga privlači. I grješnika! Jer grješnik misli, da će naći pokoj duši svojoj u onoj griješnoj nasladi, u onom zadovoljenju srca svoga: ali mjesto toga nalazi nemir. Da li tko ljubi nemir? Ne, nitko! Ali ljubi ono, što k nemiru vodi. Nije sve slatko, što nam mir donosi, da pače su mnoge stvari gorke, koje vode k ugodnom miru. Radi mira dakle, da sačuva čistu savjest i tišinu unutar njega reda treba, da se čovjek bori i da nadvlada narav te ostane u nadnaravnom životu.

A svećenik pak, koji ne ljubi mir, što ima još te ugodna na svijetu? Prolazi kao sjena, kao sablast . . . Interdum inter nos inveniuntur qui invicem inimici sunt. Daleko od nas što takvo. Ne samo radi sablazni, nego i radi nas samih; čuvajmo se, da ne nastane bura i oluja u našem srcu, koja ne znači dobro. Budi mo si prijatelji! I kao što zvijezde na nebu naviješćuju čare svemirske tišine, naviještajmo i mi svojom nutarnjom spokojnošću veselu dražest božanskoga mira.

Věčna molitev duhovnikov.

Prosim Vas, gospod urednik, vzemite v »Zbornik« te-le vrstice, a mojega podpisa ne pristavite, da bodo sobratje sodili o stvari brez predsodka, katerega bi jim morda vzbudilo ime predlagatelja.

Ali se ne bi mi duhovniki — govorim za slovenski del goriški — mogli združiti, da bi skozi celo leto vsak dan eden izmed nas opravil eno uro molitve pred tabernakljem in se v tej uri še posebno spominjal vseh naših duhovnih potreb? Naše duhovnije (ena ali druga menda ne) imajo molitvene dneve ob nedeljah in praznikih. Mi, čuvaj tabernakljev, se razdelimo na vse dni!

Naredili bi takole:

1. Ko bo potrjen naš podpredsednik Sod. SS. C. I., mu naznanimo, da pristopimo. Pridruži se lahko tudi kdor ni v Zajednici ali v Zboru.

2. Podpredsednik napravi seznam teh častnih stražarjev, izžreba molitvene dneve in jih objavi v »Zhorniku«. Če bo čas, že za dni do novega leta, če ne bo časa, pa začeni z novim letom.

3. Če jih dosti pristopi, bo prišlo malo dni na vsakega, če malo, seveda več, a nič ne dé. Kdor je sacerdos adorator, bo lahko kar tedensko adoratorsko uro opravil tisti izžrebani dan. Morda bo kedaj treba malo žrtve, če se nam bo zdel dan manj prikladen, toda pogum!

4. Ker je nočna molitev posebno blagoslovljena, bodo seveda posebne hvale vredni tisti, ki bodo svojo častno stražo opravili v nočnih urah (od 6. zv. do 6. zj.).

5. Utemeljitev je kratka: Mi Najsvetejše premalo častimo, dolžni smo Ga bolj! Gospod bo gotovo dal Svoj blagoslov.

6. Drugih »pravil« ni treba. Vsa dovoljenja presuponiram.

Pastoralni pomenki.

Ivan Kovačič:

V sveti boj proti nekrščanski noši!

II. Govor.

Kršćanske žene in dekleta! Pred nekoliko časom sem vam obširneje govoril o sedanjih nespodobnih in — lahko rečem — nekrščanski noši. Moje dobro mišljene in resne besede pri mnogih niso ostale brez sadu in uspeha; pri nekaterih so pa vzbudile nevoljo in ogorčenje. Seveda, saj gre tu za stvar, ki je nagnjenju in strastem ženskega srca silno zoprna in je zato treba ženski velike samozataje, da jo poslušno sprejme. Zato najde ta en izgovor, druga drugega, s katerim si hlači in tolaži vest radi nesramne noše.

Dasi lahko že kar vnaprej poudarim, da je, ko gre za izpolnjevanje božje zapovedi, vsak izgovor prazen, vendar si hočemo tukaj nekoliko ugovorov od bližje ogledati ter jih po njihovi pravi vrednosti oceniti. Če bomo njihovo neutemeljenost bolje spoznali, bomo tudi zapoved rajši izpolnjevali.

I. Napuh se upira. — Sv. pismo pravi: »Začetek vsakega greha je napuh.« — Tudi začetek greha nesramnosti v noši je navadno napuh, prevzetnost srca.

1. — Ženska, dekle si navadno mnogo domišlja o svoji lepoti, o lepoti svojega vratu, svojih las, oziroma svoje frizure in o lepoti drugih udov. — »Jaz sem pač le-

pa — si misli — »in lepota je zato, da se vidi.« — O, saj ta čudovita lepota ne bo trajala dolgo! Kmalu se približa smrt; človek umrje lahko tudi mlad in nagloma, in potem leži lepota tu: mrzla, trda, brez življenja, človek se kar zgrozi ob pogledu nanjo: lica bleda in udrta, oči ugasle, kakor potisnjene v glavo in potem smrad, trohnoba, gniloba, prah . . . Pa tudi če ne pokonča lepote nagloma zgodnja smrt, tudi če ostane ženska ves čas zdrava in krepka, po desetih letih ali še poprej bo njena lepota počasi, a gotovo začela veneti. Vsaka, tudi najlepša cvetica odcvete.

Prava lepota ženske biva v njeni duši; to je njena miroljubnost, skromnost, resnicoljubnost, čistost, nedolžnost in srca mežljivost. Tista pa, ki si da preveč opraviti s svojo zunanostjo, zanemarija navadno svojo notranjost. Tako biva večkrat v lepem telesu ostudna duša. V tistem trenutku, ko se začne ženska zavzdati, da je lepa, postane grda.

»A kaj!« pravi marsikatera — »moje telo vendar ni nečisto in grešno! Če ga kdo ne ogleduje z grešnim veseljem, ostane njegovo srce čisto.« — Gotovo; to je ravno, da mnogi moški ne morejo gledati premalo pokritega ženskega telesa, ne da bi se jim pri tem vzbudilo grešno poželjenje; in zato morajo ženske svoje telo, pa naj bi bilo tudi angelsko nedolžno, sramežljivo zakrivati.

2. — Napuh se vzbuja večkrat v gospoh in gospodičnah, ki spadajo v višje sloje ali so plemenitega rodu. »Me se moramo oblačiti po najnovejši modi,« — pravijo — »da se pozna, da smo boljšega stanu.« — Kako pa naj bo znamenje visokosti in plemenitosti, kar je pohujšljivo, nesramno in grešno? — Kako se bo poznalo, da so boljšega stanu, ko nas skušnja uči, da jih bodo ženske nižjih slojev v vsem zvesto posnemale? — Zato vam, drage žene in dekleta, ne morem dati boljšega sveta, kot tega: nikar se ne dajte zapeljati po neumnem napuhu, da bi posnemale modne norosti visokih in plemenitih gospa. Kdor vleče z visoko gospodo v grešni noši, bo prejel z isto gospodo tudi enako kazen.

II. — Povod k drugim izgovorom zaradi nesramne noše dajejo ženskam moški. — 1. Žene in dekleta kažejo nanje in pravijo: »Moški si dovoljujejo večkrat veliko prostost v obleki; zakaj ne bi imele tudi me te pravice?« Najprej moram omeniti, da je nagota, ki jo opažamo tu pa tam pri moških, mnogo manj mikavna in zapeljiva, nego pri ženskah. — Potem pa moram priznati, da se mnogi mladi moške in mladeniči, zlasti športniki, telovadci in hribolazci res večkrat prosto oblačijo in dajejo s tem lahko ženskam povod k skušnjavam. Saj je moški lahko dober telovadec ali hribolazec, četudi je dostojno opravljen. — Vendar pa so občutki in nagnjenja moškega in ženske zelo različna med seboj. Moški čuti do padenja nad žensko, on hoče kar je ženskega videti; telesne prednosti ženske narede nanj silen vtis. — Ženska pa hoče moškemu dopasti in njegove oči zvesti nase; za žensko in njeno čistost nastopi nevarnost posebno tedaj, ko jo moški vidi in poželi. Zato je preveč prosto oblačena ženska v večjo izpodtiko in večjo nevarnost za čistost, kakor preveč prosto oblečen moški. To so priznavali v vseh časih in pri vseh narodih. Zato niso imele . . .ske skoro nikjer iste prostosti v obleki, kakor moški. Ako so se v raznih dobah, kakor n. pr. v 15., 16. in 18. stoletju, ki je končalo s francosko revolucijo, ženske zelo prosto in nesramno oblačile, bili so to tudi časi razuzdanosti, brezbožnosti in pokvarjenosti vsake vrste.

2. — Moški dajejo povod, da se ženske preveč prosto oblačijo, tudi s tem, da večkrat hočejo in žele, da se ženske tako oblačijo. Dr. Ude pravi v svojem spisu »Die Mode«: »Ženska noša priča prav tako o нравnem čutu ženske kakor o нравnem čutu in mišljenju moških. Ženska noša ima le tedaj trajen obstanek, če moškim ugaja in jo odobrujejo. Moški so torej prav tako odgovorni za žensko nošo kakor ženska, ali pa še bolj.«

a) — Kaj naj rečemo pa šele, če zakonski mož želi, naj se žena prosteje oblači, da jo drugi občudujejo, ker je ponosen na to, da ima lepo ženo? — Tak mož rav-

na povsem napačno in grešno. On hoče s tem, naj bi bila njegova žena drugim predmet grešne pohote, kar je vendar za ženo poniževalno. Žena naj se torej ne vda tako zlepa moževi želji. Tu namreč velja: »Boga je treba bolj slušati, kakor ljudi.«

b) — Večkrat želi ženin, naj se nevesta prosteje obleče, ker hoče imeti nad njo čutno dopadenje. Toda, dokler nista poročena, sta ženin in nevesta dolžna ohraniti popolno čistost tudi v pogledih, mislih in željah. Nevesta sme sicer gledati na to, da bi v svoji obleki dopadla ženinu, a vse se mora vršiti v mejah dostojnosti.

c) — Toda ali ne bi nevesta lahko na ta način ženina zopet izgubila, če ga sploh more s spodobno obleko dobiti? — O, saj ne bi izgubila veliko, če bi tudi izgubila takega ženina ali če bi takega ženina sploh ne bila dobila. Ženina, ki je tako mesen in pohoten, duševno tako plitev in prazen, da ne gleda na drugo, nego na telo in zunanost. Pri takem možu bi se ji lahko pozneje zgodilo, da bo rajši videl vsako nališpano dekle, kot svojo ženo; in potem bi bila žena pomilovanja vredna. Rajši celo življenje samska, kakor pa nesrečno poročena. Splošno velja: nikdo si ne sme z grehom, in tudi ne z grešno obleko, pripravljati poti v zakon. Pametnega in poštenega moža si boš dobila tudi če se boš spodobno oblačila in resno vedla, če si le drugače kaj vredna in imaš dobre lastnosti ter od Boga poziv klic za zakon.

III. — Mnoge žene in marsikatera dekleta so zaradi svoje nespodobne obleke popolnoma mirne; mislijo si: kar Cerkev uči o nedostojni noši, se ne sme vzeti tako resno, saj — tako pravijo —

1. — nimajo nekateri duhovniki prav nič proti taki noši; vedno nas vidijo tako oblečene, a nikdar ne rečejo niti besedice.

Res je, so duhovniki, ki nič ne rečejo proti nespodobni noši; toda da nič proti njej nimajo, ali da jo celo odobravaljo, tega ne verjamem. Da molče, je umljivo, ker je duhovniku zares težko o tem govoriti; tudi mene stane to silnega premaganja. Marsikateri duhovnik se sploh ne more odločiti za to, ker je od narave

bolj boječ in oprezen proti ženskemu spolu. Tudi si misli: četudi porečem kaj, me vseeno ne bodo ubogale! Sploh so te modne razvade za večino duhovnikov velik križ! Če se pa morda vendar dobe med duhovniki nekateri, ki to modo radi vidijo in nimajo mnogo proti njej, je mnenje takih duhovnikov popolnoma brez pomena, ako pomislimo na opomine in izjave papežev in škofov in na nauk katoliških bogoslovnih učenjakov, ki ga je Cerkev odobrila.

2. — Pa praviš: »Cerkev vendar ne more biti tako proti nagoti, ker po mnogih cerkvah vidimo angele in svetnike na podobah, ki so prav tako pomanjkljivo oblečeni kakor me.«

Predvsem je treba vedeti, da svetniki niso bili tako oblečeni, kakor se navadno slikajo. V resnici so se svetniki strogo spodobno nosili. Sovražili so vsako nedostojnost v obleki in tudi vsako lišpanje, in ako so čutili v sebi kako nagnjenje k temu, so se proti njemu odločno bojevali. — Tudi Mati božja ni nosila izrezane obleke, kakor nam jo večkrat kažejo slike, temveč po splošni navadi Judinj neprozorno ruto, ki ni pokrivala samo vratu in las, ampak večkrat celo tudi spodnji del obraza. — Marsikatera podobna svetnika ali angela v cerkvi ne more biti uzorec, po katerem naj bi se ženske oblačile. Slikarji in umetniki so si nekdanj v tem oziru marsikaj dovolili, kar ni prav. Tudi cerkveni predstojniki niso bili večkrat v tem pogledu dovolj strogi. Sploh pa ne pade na mrtvi podobi, ki jo vidimo leta in leta vedno enako v cerkvi, pomanjkljiva obleka in nagota tako v oči in ne draži tako hudo poželenja, kot pri živi osebi. Torej tudi te podobe ne morejo opravičiti nespodobne noše.

IV. — Zdravstveni oziri. — Marsikatera žena in marsikatero dekle trdi in pravi: »Če se ženska tako zakriva, kakor zahteva Cerkev, škoduje s tem svojemu telesnemu zdravju.«

1. — »Poleti mi je nemogoče vztrajati, če sem tako zakrita. V taki vročini je treba zraku in olajšave.« — Tako huda vročina pa ni pri nas nikdar, da bi ne mogli prestajati v obleki, ki telo popolnoma

zakriva, da bi ne mogli trpeti na sebi obleke iz lahkega, neprozornega blaga. Divji paganski in razuzdani narodi vroče Afrike so nagi; tisti pa, ki so postali kristjani, prestajajo celo tam brez težave in vsake škode v lahki, ohlapni obleki.

2. — »Toda« — ugovarjajo mnoge — »ni zdravo pregorko oblačiti se in ne rušiti zraku do telesa. Obleka bodi kar moči prosta in lahka, to človeka utrjuje in mu ohranja telo in kri sveže. »Telo dobi dovolj zraku tudi če je odeto v obleko, ki je sicer neprozorna, a tako tkana, da gre brez težave zrak skozi. Taka obleka je tudi dovolj hladna, da se telo v njej ne mehkuži, temveč utrjuje. Če je svetle barve, prodra tudi solnčni žarki zadostno skozi. Ženski, ki se tako oblači, se ni treba bati škode na zdravju. Bolj kot spodobna in zaprta obleka škoduje v našem bolj hladnem podnebjju zdravju pomanjkljiva in prozorna obleka. Vreme se nenadoma izpremeni, mrzel veter potegne, pa je za moderno razgaljeno žensko prehlad tukaj: oglasi se trganje v glavi in tilniku, vnetje oči, zobobol, vnetje žlez, vratu itd. Tudi v nevarno bolezen pripravi človeka lahko pomanjkljiva obleka. L. 1918. n. pr. je silno hudo razsajala španska bolezen. Navadno se ji je pridružila pljučnica in mnogokrat je takoj nastopila smrt. Zdravniki so v svojih razglasih priporočali, naj se ljudje tonlo oblačijo, da se ne prehlade. In kaj so opazili? Opazili so, da je pobrala hripa ne navadno veliko število žensk, zlasti mladih, moških pa razmeroma malo. Gotovo zato, ker so bile ženske zaradi svoje pomanjkljive in lahke obleke mnogo manj zavarovane pred prehladi, nego moški. Zdravniki so spoznali tudi, da prehladi vsled prelahke obleke silno pospešujejo pljučne bolezni. Večkrat se posledice teh prehladov ne čutijo takoj; pojavijo se šele polagoma tekom časa. Gotovo pa je, da se ima marsikatera zaslepljena oboževaljica nesramne noše ravno tej oči zahvaliti, da je morala prezgodaj v grob.

V. — Gmotna škoda. — V zdravstvenem oziru se ni torej ženskam od spodobne noše nič hudega bati. Kaj pa je z gmotno škodo? Ali se bo res naše gospo-

darsko stanje izdatno dvignilo, ako bodo naše žene in mladenke napol nage okrog letale? Res je, da stane cela srajca in cela obleka več kakor taka obleka, ki je zgoraj izrezana, spodaj odrezana in na vseh koncih in krajih prekratka in preozka. — Toda ženske morajo biti pripravljene, zaradi spodobnosti in dostojnosti tudi kaj žrtvovati. — Ženske, ki nosijo pomanjkljivo obleko, so navadno take, ki jim za varčnost in gospodarski napredek prav nič ni mar; pač pa hočejo biti za vsak praznik, vsako veselico, vsak ples ovite v novo pajčevino, ki se pa ne dobi brezplačno, ampak le za drag denar! — Naj torej varčujejo tam, kjer bi morale varčevati po pameti, pa bodo prihranile prav gotovo toliko, da si bodo lahko pokrile glavo, tilnik, prsa, roke in noge. Starši, ki imajo celo kopico hčera, imajo gotovo radi obleke občutne stroške; a tudi o njih dvomim, da bi se jim gospodarski položaj znatno poslabšal, če bi oblekli svoje hčere popolnoma in ne le napol.

Krščanske žene in dekleta! Sv. Marijo Magdaleno vidimo na raznih podobah z zelo globoko vrezano obleko. To naj bi pomenilo, da je bila Magdalena pred svojo izpreobrnitvijo velika grešnica. Po rimski šegi so bile namreč take zloglasne ženske, kakor je bila ona, že oblečene tako pomanjkljivo, da so se ločile od drugih. — Kako pa je bilo z Magdaleno po izpreobrnitvi? Saj vemo, kako je Zveličarju razodela svoje globoko kesanje. Jezus je bil povabljen k farizeju Simonu v goste. Med obedom stopi Magdalena v obednico z alabastrovo puščico, polno dragocenega mazila, s katerim je gotovo dotlej v grešni ničemurnosti mazilila sama sebe. Tam se vrže Jezusu k nogam in mu jih izpira s svojimi solzami, briše z lasmi, poljubljuje in mazili. Jezus je vse to mirno pripustil; farizej, hišni gospodar, pa si je mislil: »Ko bi bil on prerok, bi vedel, kdo in kakšna je ženska, ki se ga dotika: da je grešnica« (Lk 7, 39). To se pravi: Mi vsi poznamo to žensko kot po vsem mestu znano grešnico. Jezus pa je tujec v našem mestu in je ne pozna. Če bi pa bil on res prerok, bi vendarle

moral vedeti, da je grešnica, dasi se ji to po zunanosti ne pozna, in bi se ne pustil od nje dotikati. — Toda Jezus je prav dobro vedel, da je bila Magdalena grešnica, vedel je pa tudi, da se je sedaj izpreobrnila. Iz farizejevih besed pa lahko sklepamo, da ni bila Magdalena na zunaj nič podobna grešnici, da ni bila torej več oblečena kot grešnica. Gotovo si ni upala v pomanjkljivi obleki pred Jezusa. Težko bi jo bil on tudi trpel pri svojih nogah, težko bi bil sprejel njeno kesanje ter ji odpustil grehe, ako ne bi bila odložila zapeljive in pohujšljive obleke.

Krščanska žena, krščansko dekle! Ne domišljaj si, da bo Zveličar tebi odpustil, če se boš oblačila kakor Magdalena pred izpreobrnitvijo. Odloži torej obleko, ki spominja na nečistost in draži k nečistovanju! Obleci spokorno in skromno obleko, kakor jo je oblekla Magdalena po izpreobrnitvi, ali pa belo obleko nedolžnosti, kakor jo je nosila Jezusova mati Marija, najčistejša med devicami. Nikdar ne boš mogla dopasti svoji nebeški Materi, ako se ne boš dostojno in sramežljivo oblačila. Amen.

Iz Zbora.

Občni zbor naše duhovske organizacije se je vršil 4. julija t. l. Udeležba je bila zelo lepa. Tajniško poročilo nas je prespričalo, da je Zbor v preteklem letu zelo vestno vršil svojo nalogo. G. starosta je na dolgo in zelo natančno orisal delovanje Zborovega odbora v vseh njegovih podrobnostih. Vsi bratje so vzeli to poročilo z velikim veseljem in odobravanjem na znanje. G. blagajnik je ugotovil, da je doslej blagajna aktivna, a da je še mnogo sobratov, ki še niso poravnali članarine. Msgr. Mihael Arko je podal krasne nasvete glede orglarske šole, ki nam je z vseh vidikov zelo potrebna. Poslušali smo ga vsi z velikim zanimanjem. Zbornikov urednik je ugotovil, da se čč. sobratje za Zbornik zelo zanimajo, da je gradiva dovolj na razpolago, a denarja premalo, da bi moglo uredništvo vse spise takoj objavljati. Zahvalil se je vsem

sotrudnikom za dosedanje sodelovanje in jih prosil, naj bi mu ostali iz ljubezni do skupnosti še nadalje zvesti.

Ko smo prišli do volitev, so vsi navzoči zborovalci želeli, naj bi starosta ostal še nadalje na svojem mestu. Toda ker je sobr. Švara odklonil to čast, je bila soglasno sprejeta tale lista: Starosta msgr. dr. Josip Ličan, tajnik Fr. Švara in odborniki: msgr. A. Berlot, msgr. Mihael Arko, Ciril Zamar in Ivan Franke. Nadzornika: msgr. Ignacij Valentinčič in Franc Franke.

S temi volitvami je prišla tudi naša stanovska organizacija do tajnika, ki bo mogel in bo tudi z vso energijo in vsem potrebnim veseljem zastavil vse svoje sile za njen razmah.

Tudi ta občni zbor nam je dokazal, da vsestransko napredujemo in da vedno bolj dozoreva med nami misel prepotrebne delitve dela.

Ko nam pošlje zapisnikar občnega zbora natančno poročilo, ga z veseljem objavimo.

Misijonska misel.

A. Pohar C. M.:

O misijonih.

(Nadaljevanje.)

Sv. Pavel primerja Cerkev s stavbo, ki vedno raste. Mi občudujemo to veličastno božjo stavbo, ki je zmožna sprejeti vse narode pod svojo streho, imamo pa tudi sveto dolžnost, da sodelujemo pri tej stavbi, da prinesemo svoj kamen ali opeko, da misijonarimo.

Po sv. Cerkvi hoče Zveličar pripeljati vse k večnemu zveličanju. — Večno življenje je po želji in nalogu božjega Odrešenika cilj svetovnega misijonstva.

Dogmatično utemeljevanje misijonstva bi se dalo še mnogo bolj na široko in globoko razpresti, pa že te misli nam kažejo, v kako tesni zvezi sta krščanski nauk in misijonstvo.

Iz teh verskih nagibov bi se moral vsak katolikristjan udeleževati misijonskega dela. S tem bi pokazal, da zares katoliško misli, čuti in dela, da ni brezbrizen za to, ali se katolik. Cerkvi dobro ali slabo godi, ampak da mu je blagor Cerkve največja srčna zadeva. Božja ljubezen, ki je z odrešenjem in misijonskim poveljem utemeljila misijon-

stvo, se javlja v vsakem posameznem kristjanu zlasti z misijonskim sodelovanjem, tako da je delo za misijone prvo in najvišje delo krščanske ljubezni.

Kršćanstvo prinaša poganom veliko dobrin, predvsem pa resnico in odrešenje. Ta verski dar, rešitev neumrljivih duš, je glavna naloga misijonov. V drugi vrsti pa vrše tudi kulturne naloge, ki so utemeljene v bistvu misijonstva in ga delajo odličnega širitelja kulture. Pogani napredujejo v izobrazbi že s tem, da sprejmejo najpopolnejšo in edino pravo vero.

V neciviliziranih krajih pospešujejo misijonarji predvsem gospodarsko kulturo: obdelavajo in zboljšujejo zemljo, nasade, kmetijstvo, živinorejo, uvajajo obrt, pospešujejo rokodelstvo in trgovino.

Še bolj pospešujejo umsko izobrazbo z ustanavljanjem šol. Neminljivo kulturno delo vršijo misijonarji s svojimi znanstvenimi raziskavanji na zemljepisnem, verskoznanstvenem in jezikoslovnem polju (Kopers. Gusinde itd.).

Velike so zlasti socialne reforme, ki jih povzročijo misijonarji v kratkem času! Mislite na suženjstvo, ljudožrstvo, družinsko življenje, usodo žena in otrok.

Misijon preobrazí popolnoma posameznika in cele narode ter jih dvigne do višje stopnje vsestranske kulture. Z nedvomnimi zgodovinskimi dejstvi je krščansko misijonstvo podalo dokaz o svoji sposobnosti.

Sedanje misijonsko stanje

je pa še prav posebno važno za naše čase in za nas. Sedanji čas je jako ugoden za misijone. Ves svet je odprt, dežele skoro vse odkrite, narodi spoznani, parnik in železnica prevažata misijonarje hitro v oddaljene kraje. Sv. Pavel se je nekoč 6 mesecev vozil iz Male Azije v Rim, sedaj lahko pridemo v istem času parkrat okoli sveta. Pogani se vedno bolj seznanjajo z evropsko kulturo ter hrepenijo po resnici, ker domače vere propadajo.

Kakor se pa množijo na eni strani ugodnosti, tako rastejo na drugi strani velike nevarnosti, in to so posebno:

a) *Islam* ali mohamedanizem, ki se čudovito širi posebno v Afriki, in če se katoličani ne bomo potrudili, bo velik del Afrike za dolgo časa izgubljen.

b) K temu sovražniku pa pride hud tekmeč na n-isi. polju — *protestantizem* in moderno brezverstvo. Protestantje delajo z velikimi aparatom in dovolj velikim uspehom.

c) Moderna poganska inteligenca pa, ki se je šolala v Angliji, Franciji in Nemčiji, propagira doma (Kitajska, Japonska) popolno brezverstvo.

Ali mora vsak duhovnik misijonariti?

Duhovnik brez misijonskega udejstvovanja bi ne bil cel duhovnik. Sv. Cerkev je po svojem bistvu misijonska — ergo mora biti misijonski tudi njen duhovnik.

Kristus je rekel apostolom: Učite se od mene, — Zgled sem vam dal — To delajte v moj spomin. Radi priznavamo, da veljajo te in vse druge podobne besede tudi nam. Zato le kar priznajmo, da veljajo nam tudi besede, ki jih je rekel apostolom: Pojdite učite vse narode! Tudi nam je dal misij. zapoved!!

Misijonsko delovanje je za dušno pastirstvo zelo važno.

Kako rado posluša in prebira ljudstvo poročila iz misij. krajev! To je znamenje, da je naše katoliško ljudstvo v srcu misijonsko. Zanimanje za misijonstvo mu bo vzbudilo še bolj vero, da smo vsi otroci enega Očeta, vzbudilo željo, da bi vsi ljudje Boga poznali in se zveličali, vzbudilo sočutje in ljubezen do poganov.

V prvi vrsti pa bodo o misijonih poučeni verniki Boga mnogo bolj hvaležni za milost sv. vere ter si bodo še bolj prizadevali, po veri živeti. To bo povzdignilo njih versko zavest in versko življenje, izginil bo strah pred ljudmi i. t. d., postali bodo vedno bolj *praktični* katoliki.

V marsikaki družini se bo vzbudila želja: ko bi naš fant šel za misijonarja, hčerka za misijonsko sestro. Tako se bodo množili duhovniški, redovni in misijonski poklici. — Zanimanje za misijone bo tudi odprlo marsikako *usmiljeno roko*, da bo rada darovala tudi za one, ki so najbolj potrebni, za *misijone*.

Koristi za duhovnika.

1. Že misel na one junake na fronti, na misijonarje, mu bo dajala poguma, da se bo rad žrtvoval v vinogradu Gospodovem v čast božjo in v korist bližnjega. — Previdenja, spovedovanje, šola in drugi napor pri nas doma se še primerjati ne dajo z naporí misijonarjev med divjaki.

2. Spoznal bo vedno bolj svoj vzvišeni poklic in bo Bogu hvaležen za to milost. Zato si bo prizadeval sveto živeti ter čas dobro uporabljati.

3. Misijonstvo bo pa tudi spopolnilo njegovo ljubezen do bližnjega in splošno izobrazbo.

Ugovori.

1. *Za misijone naj skrbi Cerkev.* Kdo pa je cerkev? Ali samo papež in škofje? Ne, ampak vsi skupaj — verniki s škofi in papežem. Vsi smo kat. Cerkev, nam vsem velja misijonsko povelje.

2. *Imamo doma pogane.* Če bi bili sv. Pavel, Ciril, Metod, Ksaver i. dr. tako mislili, bi bili morda mi še danes pogani — in z nami mnogi drugi narodi. Res je, da imamo doma pogane, pa če bomo čakali, da doma vse uredimo, bodo pogani čakali zastoj do konca sveta. »Eno je treba storiti, drugega pa ne opustiti.« Ti domači pogani so Kristusa zavržli, oni tam v tujini ga pa iščejo.

3. *Delajmo za združenje shizmatikov!* Gotovo, moramo! Hvala Bogu, da imamo lepo urejeno organizacijo Apostolstva! Ali vendar je treba priznati, da so razkolniki v toliko na boljšem od poganov, da so že kristjani, in da mi smo katoliki, kar pomeni, da moramo skrbeti za vse.

4. *Imam preveč posla, ne morem še tega.* — Misijonsko delo ti bo olajšalo dušnopastirsko delo. Vera v srcih vernikov se bo vnela, sam se boš začel zanimati za misijone in zanje z veseljem delati. Opravi kratko duhovno branje iz misij. knjige ali časopisa in imel boš gradiva dovolj za cerkev, šolo in društvo. Vse gre, le začeti je treba!

5. *Imamo domače cerkv. potrebe.* — Res je, pa pogledajmo: doma naročamo nove zvonove in orgle, oltarje popravljamo, spovednice in župnišča prenavljamo. To je hvale vredno, a vendar pomislimo, da si tam daleč nekje v tujini beli ubogi misijonar glavo in da mu srce krvavi, ker nima par sto lir, da bi postavil ravno istemu Bogu, kateremu si ti cerkev prenovil, vsaj zasilno kapelico za svoje uboge kristjane. Ljubezen vse premaga!

6. *Slovenci smo ubog in majhen narod.* Res je, zato pa tudi Bog ne zahteva od nas več kakor nam je mogoče. — Če ne moremo dati denarja, pa molimo za misijone. — Morda pa bi se le dalo pomagati. Če bi mi mogli vsaj 10 odstotkov tega, kar se popije, pokadi in zapravi po veselicah, kar se proč vrže denarja, darovati za naše misijone, ta majhen in ubog slovenski narod bi lahko vzdrževal vse sedanje katoliške misijone po vsem širnem svetu!

7. *Doma je duhovnikov premalo.* Kako naj agitiramo še za misijone? Naše ljudstvo išče sreče v Ameriki in Franciji. Globoko pod zemljo delajo ti moderni sužnji ter se žrtvujejo za *maon*. Ali bi ne bilo veliko bolje, da bi vzgojili misijonarje, ki bi se žrtvovali za duše? Misij. poklic bo pomnožil tudi domače poklice.

Kako naj pomagamo misijonom?

Naj tu navedem besede slavnega kneza Löwensteina, ki jih je govoril na katol. shodu v Breslavi 1. 1909. vsem navzočim iz srca.

»Odkod prihaja to, da misijonska misel še vedno premalo vžiga srca vernih? — Z vsem spoštovanjem bi rad tu povedal nekaj našim duhovnim pastirjem in nadpastirjem. Če se vprašam, kolikokrat sem slišal med letom s prižnice govoriti o širjenju vere med pogani, o tej tako važni dolžnosti sv. Cerkve, katere se mora udeleževati: otrok, žena, mož, moram odgovoriti: nikoli. O vsem delovanju Jezusovem slišim, o Jezusu, ki je luč poganov, pa nič. Tu velja tudi o nas beseda sv. Pavla: Kako naj v čenega verujemo, o katerem niso nič slišali? Kako pa naj slišijo brez pridigarja? Prečastiti gg.! V imenu 30 milijonov poganov, ki leto za letom umirajo brez sv. krsta, vas prosim: ne pozabite v svoji skrbi za naše duše onih duš, ki se pogibe v poganskih krajih, ne pozabite, da ima vsakdo vaših vernikov svetlo dolžnost, sodelovati pri rešenju duš, ne pozabite, da ne moremo bolje skrbeti za svoje zveličanje, kakor če skrbimo za zveličanje drugih. Porabite prižnico in krščanski pouk, da nas in naše otroke poučite o potrebah v misijonih in da vzbudite našo gorečnost in požrtvovalnost. In ako bi poznanje misijonstva pri vseh duhovnikih še ne bilo na višku, ki ga zahteva sedanji čas, pa lahko zaupamo našim nadpastirjem, da bodo našli pravo pot, da tu pomorejo.« Tako knez Löwenstein. Kako naj torej pomagamo misijonom? Cerkev in šola, družina in društvo in tisk pridejo tu v poštev. — Nadalje zbirke in molitev.

1. *Družina.* — Katol. družina je učiteljica misijonstva. Mati govori o božjem detetu, pa tudi o poganskem otroku, kako nesrečen in reven je. V družino naj prihajajo misijonski listi: Katol. misijoni, Koledar, Odmev, Zamorček, Salez. poroč. V družinah naj molijo za misijone. Po rožnem vencu očenaš za misijone!

Zbirke nabožnih predmetov in vseh mogočih drugih reči, n. pr.: knjig, ostankov blaga, orodja, igrač, nožev, škarij, okrasov, poštnih znamk, razglednic, staniola itd. Vse se lahko rabi.

Denarne zbirke. Bogatejši naj porabijo en del svojega imetja v misij. namene; še v življenju naj zapišejo del premoženja za misijone; prevzamejo naj skrb za vzgojo poganskega otroka ali za vzgojo slovenskega misijonarja v misijonišču.

Najlepši dar, ki ga more dati kat. družina, je, ako se otrok posveti misij. poklicu, da gre sin za

m'šjonarja ali mis. brata, hči za misijonsko sestro. Te poklice pa je treba zbuditi; marsikdo ne ve, kam bi se obrnil, ali pa se ne upa, dušni pastir naj zato tudi to omeni.

II. *Cerkv.* — Misijonstvo je del dušnega pastirstva; zato je duhovnik poklican, da ga pospešuje.

1. *Pouk.* — Najlepše in najzanimivejše pridige se dajo napraviti o misijonih. Krščanski nauk popoldan naj bo v zvezi z misij. podukom.

2. *Darovi.* — Stara cerkv. obleka in nerahne stvari, ki se dajo popraviti, naj bodo za misijone. V cerkvi bodi nabiralnik za misijone.

3. *Duhovna pomoč:* misij. pobožnosti, misij. obhajila, devetdnevne, molitvena ura za misijone itd.

4. *Misijonska nedelja ali praznik* 6. I. ali 2. II.

III. *Šola.* — V katekizmu manjka nauk o misijonstvu. Ameriški že ima več kratkih in praktičnih vprašanj. Priporočaj otrokom sv. obhajilo, molitev in Sv. Detinstvo!

IV. *Katoliška društva:* prosvetna, delavska, rokodelska, Marij. družbe, tretji red — vsa ta društva naj goje misijonstvo. Po njem se bodo čudovito poživila. Predavanja o misijonih, skiopt. slike.

V. *Misijonska društva.*

1. Pia unio cleri pro missionibus*) ima namen, s pomočjo duhovnikov množiti v srcu ljudstva zanimanje za misijone in sodelovanje pri tem vzviš. opravilu. Udje plačajo letno prispevek 5 L. Člani naj a) drug drugega navdušujejo za misijone, b) propagirajo misijonsko idejo in pomoč med ljudstvom, c) vzbujajo misijonske poklice in jim priskrbe sprejem v misijonišču ali kakem drugem redu, d) darujejo enkrat na leto votiv. sv. mašo pro fidei propagatione, e) širijo D. Š. V. med ljudstvom, med mladino pa »Sv. Detinstvo«, f) podpirajo misij. tisk s tem, da ga razširjajo.

2. Družba za širjenje vere, ljudska misijonska organizacija, prej lijonska, sedaj rimska.

3. Dejanje sv. Detinstva, ustanovljeno l. 1842. na Francoškem.

4. Misij. mašna družba nudi dobrote sv. maš in podpira misijonišče.

5. Družba sv. Petra Klaverja skrbi za črnce v Afriki.

*) Goriški Folium ecclesiasticum je prinesel v juljski številki t. l. pravila tega društva. Oglej si natančno njegove dolžnosti in dobrote.

(Konec.)

Cerkveno - upravne zadeve.

Iv. M—a.

Zakaj pišem o zvonovih?

III.

Moji mnogoštevilni poseti zvonikov mi niso pustili lepih spominov. S toliko polomijo, nesnago in zanemarjenostjo se more ponašati le malokatera suhotna. Metla je za naše zvonike še vedno velika neznanica. Pa omejiti se hočem le na zvonove.

Da bi ostali zvonovi vedno tako svetli kot prihajajo iz zvonarn, je izključeno. Vsled vlažnosti in zraku se prevlečejo starejši zvonovi z zeleno barvo, pátino, t. j. z ogljikovo-kislino-bakrenim-oksídom. Ta pátina pa je tako tenka, da ne škoduje prav nič glasu bronastega zvona. Ne smemo je torej zamenjati z rjò, ki razjeda jeklene zvonove. Na naših zvonovih se pátina redkokdaj vidi, ker jo pokriva druga nesnaga: prah, ptičji otrebki, preobilo mazilo pri jarmovih oseh itd. Ščasoma se vsa ta nesnaga razmaže, posuši in strdi v debelo skorjo. In delikatni bronasti zvon, kateremu se potemni glas že z rahlo pogrnjeno svileno ruto, naj izvaja prosto v tem prisilnem jopiču potrebne vibracije in naj bo varen pred ubitjem? Ne, ne, to je naravnost zločin na mazljenih zvonovih!

Žal, da ni samo to, kar vpije po nadzorovanju zvonov. Takega gradiva je mnogo, navedem naj le nekaj slučajev.

Neki g. cerkv. upravitelj mi je potožil, da se mu je ubil zvon, ko je zvonil. Splezam v zvonik in najdem, da je bila od obeh kljuk, s katerima je zvonilni drog pritrjen na jarem, sprednja kljuka zlomljena in je vsled tega sprednji del droga ležal na zvonu. Če bi bili zvonovi nadzorovani, bi se bila ta nesreča začasa odvrnila.

Drugi g. upravitelj mi je potožil, da izgublja vél. zvon na glasu in da ni bitja ur skoraj nič slišati. Prepričam se. »Prisilni jopič« je bil že tako debel, da je tolklo urno kladivo bolj po njem kot po zvonu.

V nekem zvoniku zapazim, da se suče kembelj okoli svoje osi zvonečemu zvonu, visečemu med tovarišema. Pregledam kembeljevo obesilo in najdem, da so pri jermenu že vse notranje plasti usnja pretrgane in da visi kembelj le še na zadnji plasti jermena. Za par tednov bi se bila še ta plast pretrgala in težki kembelj bi bil treščil na cerkveno streho ali pred zvonik, kjer je vodila mimo glavna cesta.

V nekem zvoniku naletim na kembelj, ki je moral služiti že mnogim zvonovom. Ploščata betica

mu je bila tako obrabljena, da je tolkla hkratu na krilo in na podval (blazino nad krilom). Pravo čudo, da se ni zvon že davno ubil.

V mnogih zvonikih so bili zvonovi na krajcih kril oškrljeni in krila s kameni potolčena.

V nekaterih zvonikih sem našel, da so vezi na jarmih popustile, da so se zvonovi, zvoneč, gibali na levo in desno stran, da so se nosilni tramovi v smeri kolebanja zvonov premikali, da so bila ležišča osi na tramovih zrahljana itd.: vse to so bile tolike preteče nevarnosti za velike nesreče.

Ali naj torej ohranim te izkušnje zase, ali nimam temveč dolžnosti, sporočiti jih Zborniku v priporočljiv migljaj: pazite na zvonove, nadzorujte jih pridno!

Zato in samo zato pišem o zvonovih.

Pripis. »Prisilni jopič« se odstrani z gorkim lugom ali gorko sodo, nikakor pa ne s strganjem s kakim rezilom! Da se onesnaženje ne ponovi, bi bilo priporočati, naj se ležišča osi mažejo zmerno, pa večkrat. Da ne pljuske vsled vrtenja osi kaj mazila na zvon, naj se obesi pod tram nad zvonom primerna posoda iz pločevine, v kateri se bo lahko nabiralo mazilo. Če se ne dajo ptiči iz zvonika odgnati, napravite nad zvonovi strop iz tenkih desk, s čimer boste hkratu zabranili, da se ne bodo izgubljali glasovi zvonov v visoki kupoli zvonika. Veter nanaša na zvonove mnogo prahu; ta se mora pogostoma odstranjevati.

Razne vesti.

Goriška nadškofija.

Č. g. Janko Žagar, dosedanji kaplan v Idriji, je imenovan za župnijskega upravitelja v Ledinah. Njegov naslednik je č. g. Ivan Eržen, novomašnik iz Cerknega.

Reška škofija.

Dne 8. avgusta t. l. bo posvečen v škofa visokočastiti g. msgr. Izidor Sain, dosedaj apostolski delegat na Reki.

V škofiji so bili premeščeni: Janko Dolenc iz Podgraj v Trnovo kot župnik; g. Rafael Morel, župni upravitelj v Trnovem, v Zagorje kot vikar; Franc Rožič iz Zagorja v Podgraje.

V Trnovo je prišel kot kaplan g. Alojzij Michelin. Tudi Volosko ima kaplana iz Verone. Opatijo vodijo očetje benediktinci.

Razgled po svetu.

Priobčuje msgr. dr. Josip Ličan.

Italija.

Pametna vladna naredba.

Minister notr. zadev Federzoni je izdal zelo umestno okrožnico o zaščiti materinstva in o varstvu mladine. Naslanja se na postavbo z dne 10. decembra 1925 št. 2277 ter 7. februarja 1926 (Gazzetta uf. št. 104). Med drugim razlaga člen 23. postave nevarnost alkoholizma ter omejuje za bodočnost dovoljenja za vinotoče in krčme. Glede kinematografov prepoveduje nastavljanje dečkov pod 15. leti.

Novi kardinali.

Papež je v konzistoriju dne 21. junija imenoval 2 nova kardinala, in sicer: Alojzija Capotosti-ja in Carla Perosi-ja. Prvi se je rodil 23. 2. 1863 v nadškofiji Fermo, deloval je več časa kot profesor moralne filozofije v semenišču, 21 let pa v Rimu pri raznih kongregacijah. Bil je član modroslovne akademije sv. Tomaža.

Drugi, Perosi, se je rodil l. 1868, v Tortoni. Delj časa je deloval v dušnem pastirstvu, potem kot bogoslovni profesor in bogoslovni ravnatelj v semenišču.

Kritična izdaja 1. zvezka Vulgate dotiskana.

Te dni je s posebno slovesnostjo izročil kard. Gasquet, predsednik papeževe komisije za revizijo Vulgate, 1. zvezek sv. pisma latinske Vulgate. Kakor znano, je papež Pij X. 30. 4. 1907 poveril posebni komisiji kritično izdajo Vulgate sv. Hieronima. Ta komisija je skoro dvajset let zbiralala tozadevno gradivo, razne rokopise in poskrbela njih fotografije. Pri sv. Kalistu je 200 kodeksov zbranih. Rokopise so porazdelili ne le po njihovem zunanjem izvoru in zgodovinski veljavi, temveč tudi po njihovi notranji vrednosti. Mnogo zaslug si je za to pridobil D. Quintin. Nova izdaja ima naslov: Biblia sacra, juxta latinam vulgatum versionem ad codicum fidem, jussu Pii PP. XI. cura et studio monachorum O. S. B. Commissionis Pontificiae a Pio PP. X. institutae Sodalium, praeside Aide Gasquet S. R. C. Card. edita. (Typogr. Vaticana). — Poleg popravljenega besedila je obširen kritični aparat raznih variant.

Jugoslavija.

Kmetški dnevi v Mariboru.

Da se dvigne kmetško-stanovski ponos in zavest, se bodo vršili v Mariboru dne 14. 15. in 16. avgusta kmetški dnevi z izbranim sporedom: 13. avg. bo zborovanje izobraženstva s predavanjem za duhovnike, učitelje in dijake. Dne 14. avg. bo dan kmetških fantov in mož; govorili bodo o kmetiški prosveti in njenih temeljih. 15. avg. bo dan kmečkega ljudstva. Na slavnostnem zborovanju bo govoril dr. Korošec o predmetu: »Kmet, steber Cerkve in države«. Na praznik Marijinega vnebovzvetja bo skupen odhod ljudskih množic na mestno pokopališče, da se poklonijo nepozabnemu kmečkemu buditelju pok. škofu Ant. Mart. Slomšku. Na grobu bo govoril dr. Mat. Slavič, vseuč. prof. v Ljubljani.

Avstrija.

Nove šolske metode.

Pod vodstvom znanega svobodnomisleca Glöckel-a gre bujno v klasje svobodnomiselna vzgoja v šolah. A proti tej metodi so se oglasili kritiki, ki obsojajo to učno reformo z verskega in vzgojnega stališča. Po tej metodi naj bi se mladina vse naučila iz igre in delom. Če hoče n. pr. učitelj povedati učencem, kaj je tehtnica, jim ukaže, naj prinese v šolo vrvice in 2 prazni škatlji. S temi začne skupno z učenci izdelovati tehtnico, kar traja 2 ali 3 ure. Ali če hoče učitelj razložiti učencem, kaj je riba, napravi z njimi poprej podučni izlet na Donavo, tam ribari z njimi skoro ves dan, potem šele se začne poduk. S tem pretiranim nazornim naukom potratijo taki šolniki z mladino premnogo dragocenega časa.

Med šolskimi knjigami, ki jih šolski svet mladini priporoča, je tudi knjiga o spolnem življenju, ki je skrajno pohujšljiva. Iz šolskih knjig so povsod črtali besedo »Bog«. Mesto veronauka poučujejo »umetnost, kako živeti«.

Zlati jubilej udruženja katoliških visokošolcev.

Leta 1876. se je po prizadevanju znanega p. Abelna ustanovilo na Dunaju društvo kat. vseučiliščnikov »Austria«. Prvi predsednik mu je bil dr. Gaspar Schwarz. Iz tega društva so izšli zelo imenitni možje, kakor: baron Fuchs, Jos. Porzer, Sebastian Brunner, škof Zschokke, prelat Svoboda itd. Za jubilejno slavnost so se vsi člani udeležili slvesne teoforične procesije v cerkvi sv. Štefana na Dunaju.

Nemčija.

Slavje v Fuldi.

Apostolski nuncij mons. Pacelli iz Berolina se je udeležil sklepnega slavlja na čast sv. Bonifacija v Fuldi. Veličastna je bila procesija episkopata in vernikov na grob sv. Bonifacija v Fuldi. Po cerkveni slovesnosti so priredili akademijo na čast apost. nunciju.

Škofje proti konfiskaciji privatnega premoženja bivših vladarjev.

Kakor znano, so hoteli z ljudskim plebiscitom določiti, ali naj se privatno premoženje bivših vladarjev njim prepusti, ali od države konfiscira. Socialisti in komunisti so silno agitirali za konfiskacijo. Katol. škofje so pa zavzeli stališče proti tej konfiskaciji. Utemeljevali so svoj ukrep z razlogom, da temelji lastninska pravica na božjem pravu in da je vedno, tudi ko gre za vladarje, nedotakljiva.

Belgija.

Nadaljevanje dela kardinala Merciera za ruske dijake.

Pariški ruski dnevnik »Vozroždenie« prinaša iz Belgije dopis, v katerem se poudarja, da v Belgiji še živi duh kardinala Merciera. Njegov naslednik na škofovskem prestolu nadaljuje vsa kardinalova podjetja za ruske begunce. Kardinal Mercier je nekoliko pred svojo smrtjo prosil papeža za dovoljenje, da bi mogel prirediti cerkvene zbirke za Ruse. Odgovor iz Rima je prišel po kardinalovi smrti. Na poseben način je zbirke organizirala zveza belgijskih katoliških dijakov. Dijaki hočejo dati Rusom tudi duhovno pomoč, zbirajo knjige, obleko, organizirajo dramske predstave i. dr. Pri pomožni akciji sodelujejo tudi duhovniki. Pomožni odbor izrečno izključuje vsak verski pritisk in zahteva, da se mora spoštovati svoboda vesti ruskih dijakov. Na katoliških univerzah študira večje število ruskih dijakov. Katoliški duhovniki skrbijo, da morejo ruski duhovniki izvrševati božjo službo pri dijakih. Dopisnik zaključuje dopis z besedami: »Tako sveti pojavi sredi katoliške belgijske duhovščine nas napolnjujejo s posebno tolažbo; Rusi ne bodo pozabili te blagohotnosti.«

Švica.

Vseučilišče v Friburgu.

To znano katoliško vseučilišče se čimdalje lepše razvija. Število slušateljev, ki jih je bilo lansko leto 580, se je pomnožilo letos na 624, tako da je prekoračeno predvojno število, ki je znašalo 614. Iz drugih držav študira na tej univerzi 60 Francozov, 43 Nemcev, 34 Amerikancev, 22 Holandcev, 18 Poljakov, 10 Angležev, 10 Jugoslovanov, 9 Italijanov itd.

Anglija.

Za rešitev vzhodnega cerkvenega vprašanja.

V Londonu so letos ustanovili katoličani Društvo sv. Janeza Zlatousti. Predseduje mu kardinal Bourne. Namen ima seznanjati katoliški svet s položajem vzhodnih kristjanov ter jim pomagati na poti do združitve s kat. Cerkvijo. Trpljenje ruskih kristjanov naj spodbuja katoličane, da jim le-ti nudijo moralno oporo. Važna je ta akcija zlasti v deželah, ki so prišle po vojski pod angleško nadoblast.

Velik delokrog bo nudilo društvu vprašanje Islama, ki se je začel pod udarci kulturnega moderniziranja rušiti in išče verske obnove v novi verski sili.

Francija.

Smrt slavnega znanstvenika in rodoljuba.

Kot žrtev znanosti in ljubezni je umrl 9. 6. t. l. v Auxerru kurat Tauleigue. Pokojnik je bil priznan strokovnjak na polju elektrokemije, brezžičnega brzojava ter radiografije. Med vojsko je delal mnogo poizkusov z radijem tudi sam na sebi. Použil je večkrat kosce svinca ter jih potem z radijem iskal. Mnogo ranjenim je rešil življenje, ker je znal s posebno spretnostjo z radijem izslediti projektive v ranah. Vsled poizkusov z radijem je obolel. Prišel je ob obe roki, ki so mu jih morali odrezati. Bil je res prava žrtev znanosti in ljubezni. Njegovega pogreba se je udeležilo več uglednih učenjakov in zdravnikov.

Litvanska.

Ureditev cerkvene hierarhije.

Veliko veselja je prinesla Litvancem apostolska konstitucija »Lituanorum gente«, s katero se je izrekli neodvisnost litvanske cerkvene provin-

cije ter ustanovilo 5 novih škofij s sedežem v Kaunas-u. Konsekraciji novih škofov je prisostvoval državni predsednik z vsemi ministri.

Egipt.

Panislamski kongres v Kairi.

Bali so se, da bo ta kongres ustvaril zvezo muslimanskega sveta proti Evropi, a to se ni zgodilo. Pač pa je lahko Evropa o priliki tega kongresa, ki so se ga udeležili zastopniki vsega turškega sveta, spoznala, da na vzhodu ne odobravajo evropske politike. Vse kliče po reviziji sedanjega postopanja. Ljudstva se morajo med seboj spoznati, le to tvori pravo realno podlago sporazumljenja. Nevednost pa je vedno sovražna človeški solidarnosti.

Nov kolegij šolskih bratov.

V Aleksandriji so nedavno otvorili nov kolegij sv. Marka, ki ima biti last šolskih bratov. Otvoritvene slovesnosti se je udeležilo 8000 ljudi, med njimi mnogo cerkvenih in državnih oblastnikov. Angleškega kralja je zastopal paša Hussen.

Mehika.

Protiv nasilstvu framasonske vlade

so se pogumno dvignili škofje in verniki. Prvi so energično v javnem pismu, naslovljenem na državnega predsednika, protestirali proti zatiranju katol. Cerkve, sklicujoč se na božje pravo, na katerem sloni katol. Cerkve in katerega se ne sme nobena človeška oblast dotakniti. Škofom so se pridružile po vsej državi katoliške organizacije, ki soglasno obsojajo vladno nasilje. Manifest katoličanov so priobčili vsi ondodni katoliški listi.

Amerika.

28. mednarodni evharistični kongres v Chicagu.

Vse dosedanje evharistične kongrese je prekosil na sijaju, veličastvu in razsežnosti zadnji evharistični kongres v Chicagu od 21.—24. junija t. l. Že sprejem papeževnega delegata kardinala Bonzana je bil veličasten. V New Yorku ga je sprejelo v sprevodu nad 1½ milijona ljudi, ki so prejeli kleče njegov blagoslov. 20. junija je kardinal Bonzano otvoril evharistični kongres s čitanjem lastnoročnega papeževnega pisma. Radiotelegrafna postaja je papežev pozdrav razglasila po vseh Združenih državah. Istega dne popoldne je

bila ura molitve pred Najsvetejšim, katere se je udeležilo nad pol milijona molilcev. O polnoči je čaroval sv. mašo kardinal Charost. Veličasten je bil prizor skupnega sv. obhajila. Bilo je gotovo nad 1 milijon obhajancev. Vse dni kongresa je bilo v Chicagu 4 milijone obhajil. Za sv. spoved je bilo poskrbljeno celo v romarskih vlakih.

21. junija je bil dan otrok. Bila je to nepopisna črna verska manifestacija. Ob prihodu papeževskega delegata so zadonele povsod srebrne trombe, v zraku so krožili zrakoplovi. Na zbirališču se je dvigal nad 40 m visok altar s kupolo. Tu je papežev delegat maševal. Pri maši je pelo koralno mašo De Angel's 62.000 otrok. Ta zbor so spremljale velikanske, nalašč za to slovesnost zgrajene orgle.

22. junija je bil dan žena. Pri službi božji v štadiju je pelo 11.000 sester in članic koralnih društev. Zvečer ob 10. uri je bila manifestacija mož in obhod s prižganimi svečami.

Dne 23. junija je bilo pri evharistični slavnosti 30.000 dijakov.

Višek slavlja pa je dosegla procesija iz Chicaga v Mundelein. Prišlo je okrog 2 milijona gostov, katere so prepeljavali posebni vlaki; samo 19. junija jih je bilo 800. Iz Chicaga v Mundelein so k procesiji vozili vlaki vsako drugo minuto. Poleg vlakov je služilo 122.000 avtomobilov. Za promet na jezeru Michigan-u je bilo 400 parnikov na razpolago. Program je bil tiskan skoro v vseh jezikih. Pri tem evharističnem slavlju je bilo navzočih 12 kardinalov, med temi iz Nemčije kard. Faulhaber, kard. Bertram, iz Avstrije kard. Piffl, iz Ogrske kard. Cernoch, iz Španije kard. Reig. Iz Jugoslavije so bili navzoči škofje Rodić, Jeglič in Gnidovec. Poleg teh so se shoda udeležili trije apostolski delegati, trije prefekti, 57 nadškofov, 257 škofov, 17 opatov in 500 prelatov. Bilo je navzočih tudi 400 zastopnikov katol. tiska.

Koder se je pomikala procesija, je bilo vse okrašeno s cvetjem in zastavami. Na procesijo so šli tudi iz zrakoplovov. Čolne na Michiganskem jezeru so spremenili v cvetne gredice; 20 vlakov cvetja je prišlo za te slovesnosti v Chicago.

Že tri četrt poti je spreved dovršil, kar se ob koncu ulije huda ploha, ki pa ni motila, ampak le pospešila konce slavlja.

Velikansko delo pa se je izvršilo v odsekih. Temeljna misel celega chicaškega shoda pa je bila: Evharistija in krščansko življenje: 1. Kr-

ščansko življenje v svojem početku. 2. Krščansko življenje v svojem završetku. 3. Krščansko življenje, oživljeno po ljubezni in apostolstvu. 4. Krščansko življenje, obnovljeno po grehu. 5. Evharistija, vir dušnega miru. 6. Evharistija, pogoj družinske sreče. 7. Evharistija, podlaga srečnega narodnega življenja.

Chicaški evharistični kongres je pokazal vsemu svetu obilnost bogastva katol. Cerkve in globokost njenih verskih idej. Tudi drugoverci so kongres iskreno pozdravili. Vsi so zrl v poživljeni verski misli rešitev sedanjega človeškega rodu, ki je tako pogreznjen v materialnem in čutnost.

Književnost.

Naši molitveniki.

Politične meje, ki so nastale po razkroju avstrijskega cesarstva, so rodile potrebo, da se sami oskrbimo z molitveniki. V tem pogledu je ljubljansko založništvo, ki je bilo tudi za naš trg do leta 1920, edino merodajno, popolnoma odpovedalo. Cene pisateljev, papirja in tiska so v Ljubljani veliko previsoke, da bi si mogli mi v Italiji nabavljati enotne molitvenike. Zato je bilo potrebno, da smo se osamosvojili. Kajti če bi tega ne storili, bi versko nemalo trpeli.

Nalogo, da sestavi, tiska in založi molitvenike, je prevzelo Katoliško tiskovno društvo v Gorici. Po dvestni skušnji si lahko ogledamo uspeh.

Kaj smo izdali?

Katoliško tiskovno društvo je v dveh letih izdalo naslednje molitvenike: 1. Škof Jurij Dobrila, *Zgodi se tvoja volja*, 2. *Oče naš*, 3. *Angelček*, 4. *Zdrava Marija*, 5. *Kam greš?* 6. *Za Jezusom*, 7. *Reši dušo*.

Zunanji uspehi.

Da je imelo Katoliško tiskovno društvo z molitveniki velike uspehe, priča dejstvo, da je izšel molitvenik »Zgodi se tvoja volja« že v drugem natisu, skupaj 10.000 izvodov. Angelček je takisto doživel drugi natis. »Kam greš« poide v par tednih. »Oče naš« je doživel tretji natis, skupno 20.000 izvodov, kar je v slovenskem knjigotrštvu gotovo »unicum«.

Zunanja oprema.

Gotovo je, da tako lepih oprem pri molitvenikih Slovenci doslej še nismo imeli. Kaj bi sami sodbo izrekli, ko bremo sodbo pogosto drugod. Prei-

dimo hvale v jugoslovanskem tisku in omejimo se na sodbo, ki jo je napisal dnevnik »Amerikanški Slovenec« v Chicagu dne 9. aprila tega leta: »Posebno želimo opozoriti na izvanredno krasne slovenske molitvenike v primernih oblikah, v izredno umetnih vezavah, belih, zlatih, usnjatih itd. Niti angleški molitveniki jih ne prekose v lepoti in priročnosti«. Nato našteva ameriški časnik naše molitvenike.

Vsebina v prvem natisu.

Molitvenik »Zgodi se Tvoja volja« je prevod zelo lepega hrvaškega izvirnika. Molitve se odlikujejo po veri in globoki vdanosti v voljo božjo. So pač sad premišljevanj velikega škofa Dobrile.

Da bi pa imeli tudi take molitvenike, ki vsebujejo molitvene obrazce po vzorcu »Cerkvenega molitvenika« ali molitvenikov dr. Gregorija Pečjaka, je Katoliško tiskovno društvo založilo molitvenike »Oče naš«, »Angelček«, »Zdrava Marija«, »Kam greš« in »Za Jezusom«. V teh knjižicah je običajna in splošno sprejeta jutranja in večerna molitev, že udomačena pobožnost za skupno sv. obhajilo in kratka maša za recitiranje v zboru. S tem je K. T. D. ustreglo željam po uniformnosti.

»Oče naš« je naletel na kritiko, ker ima sicer vse druge zahtevane molitve, vsebuje pa križev pot, ki ni od sv. Lenarta. K. T. D. je namenoma vložilo tisti kratki križev pot, ker je hotelo omejiti vsebino knjižice in prihraniti kupcu 40 stotink. Hotelo je dati otroku najpotrebnejše molitve, h katerim pa križev pot ne spada. Pač pa služi kratki križev pot, ki daje pravico do istih odpustkov ko dolgi, za pokorno molitev po spovedi. Važno je tudi to, da s takim lahkim križevim potom vzljubijo otroci to prelepo in za duhovno življenje tako korisno pobožnost.

Kdor pa navzlic temu »Oče naša« ne mara, ima na razpolago »Kam greš«, ki vsebuje Lenartov križev pot in pa mesto ene dve maši.

»Zdrava Marija« ima iste molitve kakor »Kam greš?«, »Angelček« ter »Za Jezusom«, le da vsebuje tudi obradne molitve za Marijine družbe.

»Oče naš«, »Kam greš«, »Zgodi se Tvoja volja« imajo srednje debel tisk; zelo tank tisk je v »Zdravi Mariji«, »Za Jezusom« in »Angelčku«. Izredno debel in močan tisk je v molitveniku »Reši dušo«, ki je pravkar izšel. Prav primeren je za stare in slabovidne ljudi, pa tudi za bolnike, ki leže v bolj temnih sobah.

Zboljšane izdaje.

Drugi natis molitvenika »Zgodi se Tvoja volja« je dokaj boljši. Dodani so splošno običajni obrazci molitev za skupno sv. mašo in sv. obhajilo. Ob koncu je prelepa zbirka pesmic na 57 straneh. V tem molitveniku je posebne pažnje vredna zbirka molitev za bolnike. Razpredelba je tale: bolnik moli zase; molitve za druge bolnike; slečijo molitve za rajne. Ta del šteje 29 strani. Tako spopolnjena izdaja tega molitvenika šteje 430 strani.

V drugih in tretjih izdajah je uredništvo popravilo napake, ki so se bile vrinile v besedilo prvega natisa.

Za bodočnost.

Slišali smo na občnem zboru K. T. D., da bo tajništvo serijo molitvenikov še spopolnilo. Izidejo še molitvenik »Žalostna Mati božja«, ki ga sestavlja neki sobrat na Vipavskem, Slomškov »Življenja srečni pot«, Baragova »Dušna paša« ter molitvenik za Marijine družbe. Tako skuša K. T. D. doseči cilj, ki si ga je bilo začrtalo leta 1924.

Sveti Alojzij Gonzaga

zaščitnik krščanske mladine. Za 200-letnico kanonizacije priredil dr. Jože Debevec. Založil »Glasnik presv. Srca Jezusovega«, Ljubljana, Zrinjskega 9. Tiskalo »Tiskovno društvo v Kranju«. (S slikami 189+2 strani). Cena broširanemu izvodu 20 Din, vezanemu v polplatno 25 Din, vezanemu v celo platno 30 Din. Poština 1.50 Din več. Za Italijo: broš. 10 L; v polplatno 12.50 L; v celo platno 15 L; poština 1.25 L. Za Avstrijo: broš. 2.50 S; v polplatno 3.15 S; v celo platno 3.75 S; poština 30 gr. Za U. S. A.: broširana —45 Dol; v polplatno —50 Dol; v celo platno —60 Dol.

Starejši življenjepisi sv. Alojzija so že davno pošli. Velika je bila potreba in povpraševanje po novem lepem Alojzijeve življenjepisu. Zato se veselimo, da je 200-letnica svetnikove kanonizacije pospešila to delo. Posebno pa nas veseli, da je tu prijel za pero poznavalec in ljubljani prijatelj naše mladine prof. dr. Debevec. Pisatelj »Vzorov in bojev« je tu vzorno opisal junaške boje prvega vzornika krščanske mladine. Z mladeniško živahnostjo kar potegne za seboj mladega čitatelja na torišče in v dobo junakovo. Nič dolgočasnega, nič duhomornega ni v tem življenjepisu: vabeči naslovi, živahen opis prizorov, ki zanimajo mlado

sre. Mojstersko in dramatično je opisana 5 dejanska igra med očetom in sinom za dosego poklica. Jezik izbran, slog izglajen, pa tako poljuden, da bo po tem delu segala izobražena in preprosta mladina. Zlasti so okusno nasejani ljudski pregovori. Srečno se je naslonil pisatelj na najzanesljivejše Alojzijeve življenjepise Alojzijevejših sošolcev in redovnih sobratov; vendar je vkljub temu slovenski življenjepis samostojen; krajevne in zgodovinske pripombe ga delajo Slovencem zanimivega.

Moderna krščanka mladina sicer dobro ve, da ji je sv. Alojzij prvi vzvišeni vzornik, pa ni malo tudi predsodkov, ki ga odbijajo. Naš pisatelj govori mladini, naj se Alojzija nikar ne boji, pa prav spretno brani marsikomu prestrogega in težko umljivega Alojzija ter dokazuje, kar je obljubil v uvodu: tudi Alojzij je šel po strmi poti železne volje, jeklene vztrajnosti; postavil si je zgodaj visok cilj in mu potem ostal neizprosno zvest skozi vsa deška in mladeniška leta. Ker je torej res Alojzij značaj-vzor, ne bodo po tem življenjepisni veselo segali le starši, vzgojitelji in prijatelji mladine, marveč tista mladina sama, ki ima smisel za — samovzgojo. Tako bo prelepi življenjepis nov slovenski slovstven cvet, korak globlje naprej v našem duhovnem življenju in buditelj novih viteзов v naši mladini.

Knjiga je prikupljiva tudi po zunanji obliki. Tiskarna »Tiskovnega društva v Kranju« se je potrudila, da je delo tudi tehnično lično izvedla. Knjigo odlikuje fin papir, popolnoma nove črke, lepe slike, fin ovitek itd., tako da je cena za sedanje razmere nepričakovano nizka. Naj zato nova knjiga, ki ima trajno vrednost, najde mesto v vseh knjižnicah in prijazen odziv pri vseh družinah in prijateljih notranjega življenja.

Dobiva se v vseh knjigarnah ali pa naravnost pri: *upravi »Glasnika«, Ljubljana, Zrinjskega 9.*

San Luigi,

mesečnik s podobami, na 32 str., bo izdajala celo alójzijansko leto Casa Editrice Cardinal Ferrari, Roma, Via Germanico 146. Naročnina L 17. V 1. snopiču je razven papeževega »apostolskega pisma« o sv. Alojziju (L'Oss. Rom. je pisal pomotoma »enciklika«) polno drugih člankov o našem svetniku. Vredno naročiti.

Slovenski pritrkovavec.

Navodilo za pritrkovanje cerkvenih zvonov po številkah. Pisal svetnik in drž. glasb. učitelj v pok. Ivan Mercina. Založila Katoliška knjigarna v Go-

rici. Cena 8 L. Strokovno oceno tega zanimivega dela objavimo prihodnjič, a že danes opozarjamo vsa cerkvena oskrbnitstva nanje, da si ga čimprej omislijo.

Ali si že kupil?

Kaj? Najnovejši zbirki Marijinih in evharističnih pesmi našega Vinka Vodopivca. Naša knjigarna Ti koj postreže z njimi.

Urednikova listnica.

Pismo uredniku.

Danes me niso črešnje vzdignile — saj smo že na njih likof pozabili — ampak pisanje sobratov I. K. in Virgilijskega Ščeka o misijonski invokaciji. Že naprej se veselim, da pridemo do skupne prestave te invokacije. Hkrati se mi vzbujajo podobna želja zastran »posvetitve presv. Srcu Jezusove-mu«. Naj Vam to željo razložim!

Mislím, da smo od l. 1906. to posvetitev vsi molili, kakor jo ima Cerkevni molitvenik. Poprejšnja naša (goriška) prestava je bila nekoliko drugačna. Če jo hočete videti, pogledajte Fol. Eccl. 1899 str. 63.

Ko je lani papež pripravljaval ustanovitev praznika Kristusa Kralja, je ta posvetitev izšla v novemb. Acta Ap. Sedis z dostavkom o mohamedancih in judih. Latinskemu izvirniku je bila dodana ital., franc., angl., nem., špan., portug. in poljska prestava. Goriški ordinariat nam je poslal slovenski in italijanski tekst.

Ko sem zagledal slovensko prestavo, sem si mislil: da ve, ali so se ravnali po tistem naročilu, S. R. C., ki je omenjeno spredaj v Cerkv. molitveniku? Ko sem jo primerjal s prejšnjo, sem opazil dve majhni razliki. Mesto »trdneje sklenjeni« piše trdno« in mesto »potegni vse k svojemu svetemu Srcu« ima »presvetemu«. Stari in novi original imata firmus in sanctum.

V novem dostavku se mi prestava prvega stavka ne dopade. Latinski tekst slove: Rex esto eorum, qui in tenebris idololatriae aut Islamismi adhuc versantur, eosque in lumen regnumque tuum vindicare ne remuas. Prestava: Kralj bodi tudi vseh tistih, ki žive v zmoti poganstva ali muhamedanstva; reši jih iz teme in privedi jih k luči in v božje kraljestvo. — Tisti »tudi« bi zbrisal, ker ga v latinščini ni; pač pa bi za »žive« dostavil »še« (adhuc!). Zakaj ne bi »in tenebris« predstavili dobesedno: v temah? Stari izvirnik je imel na tem mestu: in vetere gentium superstitione. —

»Reši... kraljestvo« je bilo celo za prejšnji tekst: *eosque e tenebris vindicare ne renuas in Dei lumen et regnum* nekoliko prosto predstavljeno.

Stavček o judih bi v začetku rad videl bolj dobesedno preveden, Latinsko: *Respice denique m'ericordiae oculis* bi bilo po naše: Ozri se slednjič z usmiljenimi očmi. Goriška prestava ima: Ozri se s svojimi usmiljenimi očmi.

Malenkosti, kaj ne? Res, a toliko laže bi se jih ognili! Na vsak način naj bi vse naše kurije oskrbele enako prestavo.

Imam pa zastran posvetitve Srcu Jezusovemu še stvarno željo. Ko je izšla nova formula, je bilo rečeno, da bo veljala za zadnji dan lanskega leta. Ko je potem sv. Oče z encikliko *Quas primas* z dne 11. dec. 1925 ustanovil novi praznik Kristusa Kralja, kateri se bo obhajal zadnjo nedeljo oktobra, je v isti encikliki odredil: *ut eo ipso die generis humani Sacratissimo Cordi Jesu dedicatio quotannis renovetur, quam s. m. decessor Noster Pius X. singulis annis iterari iusserat*. Nekateri ta ukaz tako umevajo, da bomo z naprej ponavljali posvetitev le zadnjo nedeljo oktobra in ne več na praznik Presv. Srca. Meni se to umevanje ne zdi pravo, saj Pij XI. ni preklical ukaza Pija X., ampak odredil, naj se to, kar je Pij X. ukazal za praznik Srca Jezusovega, ponavlja (*renovetur*) na praznik Kristusa Kralja. Za posvetitev na Srce Jezusovo je Pij X. podelil odpustke katerih Pij XI. nič ne omenja, torej jih ne preklčuje. Kako Vi, gospod urednik, to umejete? Kaj ne, da bi tudi Vi radi imeli posvetitev na oba praznika? (Ne bo zlahka drugače — in zdi se, da si mnogi čč. sobratje stvar tako tolmačijo. Op. uredn.)

Da bi se rešili dvoma, bi bilo treba vprašati v Rim.

Drugi dvom bi bil ta: Ali naj rabimo vedno novo formulo, ali pa za praznik Srca Jezusovega staro in za praznik Kristusa Kralja novo? Jaz bi želel vedno novo radi tako potrebne prošnje za mohamedance in jude. V Rim bi bilo prositi, naj jasno odločijo.

Naj se spomnim še obnavljanja posvetitve na nedeljo po Srcu Jezusovem, katero je na Goriškem zaukazal b. sp. kardinal Missia. Ne mislite, da sem prezrl odredbo v *Fol. Eccl.* 1926 str. 47. Varia 2. Kakor je bilo ukazano, tako sem slušal, dasi se mi utemeljitev ni zdela trdna. Povem pa, da mi je bilo že leta 1907. žal, ko so odpravili prvo Missijevo formulo »Slovesna prošnja za odpuščenje«, kakor tudi letos, ko so odpravili še

»Slovesno posvečenje«. Prav vesel bi bil, ko bi hoteli za nedeljo po Srcu Jezusovem obe formuli (c. o.) zopet ukazati.

Želel bi takole: 1. Za praznik Srca Jezusovega (petek) bi molili, kakor je Pij X. naročil: litanije (in Presladki Jezus (novi tekst). 2. Nedeljo po Srcu Jezusovem, kakor je odredil kardinal Missia. 3. Zadnjo nedeljo v oktobru, kakor je ukazal Pij XI. 4. Tudi ob prvih petkih (oz. ob prvih nedeljah) bi litanijam S. J. dostavljali Presladki Jezus v novem besedilu, ki naj bi se pri vseh Slovenceh enako glasilo.

Vročina širi. Menda je radi vročine pismo nekoliko naraslo. Zato naj odložim drugo, o čemer bi rad z Vami govoril, n. pr. o sv. Frančišku (clama, ne cesses), o sv. Alojziju, o Slomškovem procesu in še o čem.

Dobro prebijte pasje dneve!

Naturza.

Zoper bogokletje.

1. Nekateri sobratje so nasvetovali, naj bi K. T. D. založilo lepe tablice za cerkev s pozivi *zoper kletvine*. Kdor pozna kak lep izrek cerkvenih učencev ali kaj sličnega, kar bi se dobro podalo, naj sporoči.

2. Drugi sobratje priporočajo dvojezične anti-blasfemne tablice za gostilne. Želimo kaj glasov z dežele!

Tajništvo K. T. D.

Razglas.

Častite šolske sestre N. Lj. G. v Trzinu pri Ilirski Bistrici — p. Torrenova-Bisterza, prov. del Carnaro — prosijo za upokojenega duhovnika, ki naj bi v njihovi domači kapelici vsak dan maševal in delil sv. obhajilo. Čč. sobratje, ki si želijo počitka v tem tihem in zelo prijaznem kotičku, naj se dogovorijo z vodstvom gori omenjenega samostana.

Izdajatelj: Zbor svečenikov sv. Pavla.

Tiskarna: Katoliška tiskarna v Gorici.

Odgovorni urednik: dr. M. Brumat.

Članarino (25 L) pošiljajte le na naslov:

Msgr. Anton Berlot, stolni kanonik
Gorica, Via Dreossi 16

Vse dopise pošiljajte do 15. vsakega meseca le na naslov

Dr. Mirko Brumat, stolni vikar
Gorica, Corte St' Ilario 7

Brata Abuja - Gorica

ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih
- - - in istrskih vin. - - -

Zdravnik

Dr. France Jakončič

Gorica - Gosposka ulica št. 6

sprejema za notranje bolezni od 9-11, 3-4

Dobro znana gostilna

„PRI MAKSU“

Izborna vino!

Terezija Petrovčič.

Na razpolago

Moderna tvrdka

in skladišče cerkvenih predmetov

FRANC LEBAN

GORICA - VIA DUOMO št. 7

Priporoča preč. duhovščini že izdelane cerkvene predmete, kakor: svečnike, svetiljke, kelihe, moštrance, srebrne in kovinaste itd. Popravljajo se že rabljeni predmeti s pozlačevanjem in posrebovanjem v ognju.

Delo solidno. Cene brez konkurence.

Urarnica in zlatarnica

L. BRAUNIZER

Gorica, Travnik 24. - Galanterije.

Andrej Mavrič

Gorica, Gosposka ulica št. 3

Bogata izbira domačega in inozemskega sukna. — Velika izbira kožuhovin. Lastna krojačnica, moških in ženskih oblek.

SVEČE

K. T. D. v GORICI

Via Carducci 4 (prej Gosposka ulica)

Katoliška knjigarna v Gorici ima v zalogi sveče: 1. a po 10:50 L za kg, 11. a po 7 L za kg. Naročene Kopačeve izvorne sveče so prišle v prvih dneh meseca januarja 1926. — Zaradi spremenljivosti carine in valute cena ni določena. Kadilo „Lacrima“ in „Granis“ v zalogi.

**Naša
zavarovalnica**

L' Union

se nahaja v Gorici
ulica Barzellini 2.

A. RAVNIK.

**Katoliška knjigarna
in devocionalnica -**
v Gorici - Gosposka ulica št. 2.

TEOD. HRIBAR

Največja izbira najfinejšega in
priprostega blaga za obleke. -

Na razpolago

Katoliška tiskarna
Gorica - Vrh Placute 18
Ali vršite zanjo propagando?

Ivan Temil - Gorica
Via Carducci 6 (prej Gosposka ul.)

Odlikovana brusilnica na električni
pogon. Nožarski predmeti, dišave itd.
Podružnica: Corso G. Verdi št. 40.

*Nikjer se ne kaže človeška sebičnost
tako kakor v gospodarstvu. Da pa rav-
no v gospodarstvo zanese krščansko
ljubezen, to je naloga našega združ-
ništva. — — — — —*

Ivan Kacin - Gorica

Piazza Tommaseo 29 (Placuta)

Tovarna orgel, harmonijev in glasovirjev. -
Uglašuje, prenavlja, popravlja vse te instru-
mente. Jamstvo! Zahtevajte cenik. Prodaja
se tudi na obroke!

Na razpolago

Zobozdravnik

Dr. LOJZ KRAIGHER

specialist za bolezni v ustih in na zobeh
sprejema

v Gorici, na Travniku šte. 20.

JOSIP LIPICER

izdelovatelj
cerkvenih posod, o-
rodja in lestencev

v Gorici

ulica Morelli šte. 17

Posrebuje je pozlačuje v
ognju in prenavlja stare
predmete po nizki ceni.

Svečarna

K. T. D. v Gorici

Via Carducci 4 (prej Gosposka ulica)